

EXPUNERE DE MOTIVE

Deși asemănătoare din punctul de vedere al distribuției în teritoriu, populația României are un nivel de ruralitate mult mai pronunțat, față de alte țări din UE, unde așezările rurale sunt mai puțin populate și la scară mai redusă, ca alternativă față de concentrările urbane. Multe dintre aceste comunități rurale contribuie, într-o mică măsură, la creșterea economică, însă își păstrează structura socială și modul tradițional de viață.

Recomandarea 1296 din 1996 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei “*cu privire la Charta europeană a spațiului rural*” consideră că în realizarea obiectivelor sale în această direcție trebuie să se procedeze în mod unitar, pe baza unei concepții unice și a unor acțiuni concertate – în fond o acțiune și ea unică. Scopul acestei politici unitare este “ameliorarea condițiilor de viață și de muncă în zonele rurale”.

În concepția Chartei, spațiul rural este o “entitate distinctă” față de spațiul urban, constituie o zonă interioară, inclusiv satele și micile orașe, în care marea parte a terenurilor sunt utilizate pentru agricultură, silvicultură, acvacultură și pescuit; de asemenea, spațiul rural cuprinde activitățile economice și culturale ale locuitorilor acestor zone, zonele neurbane și de distracție amenajate (sau rezervațiile naturale, precum și alte utilități – în afara celor de locuit). Se precizează, de asemenea, că spațiul rural european reprezintă “un patrimoniu peisagistic de viață și de muncă valoros, fructul unei îndelungate istorii și a cărui salvagardare constituie o vie preocupare pentru societate”.

Dezvoltarea durabilă din agricultură, preconizată de politicile de amenajare a teritoriului din zonele rurale, trebuie să fie în concordanță cu “salvagardarea” spațiului natural, de viață și de destindere.

În conformitate cu Recomandarea 1296 din 1996, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) a optat, inițial, pentru implementarea măsurilor din axa 3 “*Îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale*” a Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2007 - 2013, pentru definirea spațiului rural luând în considerare și definiția Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), conform căreia sunt incluse localitățile cu o densitate mai mică de 150 locuitori/km². În perioada elaborării celor două documente programatice pentru dezvoltarea rurală – Planul Național Strategic (PNS) și PNDR – Institutul Național de Statistică (INS) nu a avut disponibili toți indicatorii de bază necesari să reflecte situația curentă a spațiului rural conform acestei definiții, metodologia de calcul a acestor indicatori având la bază definiția națională a spațiului rural și urban – ca și unități administrativ-teritoriale.

Urmare a consultărilor cu ministerele care gestionau instrumentele structurale în România, în special cu Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuinței (actual Ministerul Dezvoltării Regionale) și Ministerul Administrației Publice, această definiție nu a fost acceptată de teamă că spațiul rural astfel definit ar fi reprezentat peste 90% din teritoriul României, aspect ce ar fi limitat foarte mult aria de aplicabilitate a Programului Operațional Regional.

Deoarece măsurile care vizează creșterea competitivității sectoarelor agroalimentar și forestier din România se pot implementa pe întreg teritoriul României, noua definiție ar fi fost utilă în special măsurilor care încurajează diversificarea economiei rurale și îmbunătățirea calității vieții din spațiul rural (sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi/încurajarea activităților

turistice), introducând în aria de aplicabilitate și orașele mici precum și satele aparținătoare orașelor.

Neacceptarea definiției propuse de MADR a determinat ca pentru perioada 2007-2013 spațiul rural să fie format din suprafața administrativă a comunelor existente pe teritoriul țării conform prevederilor Legii nr. 2/1968 privind organizarea administrativ – teritorială.

Trebuie menționat că pe teritoriul administrativ al unor orașe și municipii - care, conform legii de organizare administrativă a teritoriului țării, alcătuiesc mediul urban - se află **463 de localități care au caracteristici rurale, numite chiar sate**, care intră numai din punct de vedere administrativ, în componența spațiului urban.

De asemenea, un număr **de 250 de unități administrative (35 municipii și 215 orașe)** cu o populație de până la 25.000 locuitori nu au atins încă indicatorii cantitativi și calitativi minimali de dezvoltare urbană conform Legii nr.351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, cu modificările și completările ulterioare.

Mai mult, datorita adoptării acestei definiții restrictive, chiar Grupurile de Acțiune Locală din cadrul axei LEADER a PNDR ale căror teritorii și strategii de dezvoltare locală cuprind și micile orașe cu populația de până la 25.000 locuitori nu au putut beneficia de sprijin pentru investițiile privind îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale în aceste localități.

În concluzie, în implementarea programelor operaționale sectoriale și a programului de dezvoltare rurală a rămas o „zona gri” neacoperită de fondurile comunitare, cea a orașelor mici precum și cea a satele aparținătoare orașelor.

Având în vedere infrastructura tehnico-edilitară și socială din municipii și a satelor aparținătoare orașelor, precum și necesitatea dezvoltării echilibrate a teritoriului național, precum și asigurarea utilizării eficiente a fondurilor de dezvoltare se poate concluziona ca este necesară adoptarea unei noi definiții pentru spațiul rural.

Propunem ca spațiul rural să fie format din suprafața administrativ-teritorială a comunelor, a satelor aparținătoare orașelor și a unitarilor administrative cu populația de până la 25.000 locuitori care îndeplinesc mai puțin de jumătate din indicatorii cantitativi și calitativi minimali de dezvoltare urbană conform Legii nr.351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, cu modificările și completările ulterioare.

Față de cele prezentate, am elaborat propunerea legislativă anexată, pe care o supunem spre adoptare, în procedură de urgență, Parlamentului.

INIȚIATORI,

Deputat PSD – Liviu HARBUZ

Deputat PSD – Zisu STANCIU

Deputat PNL – Nini SĂPUNARU

Deputat PSD – Valeriu STERIU

Deputat PSD - Marian GHIVECIU

Deputat PP-DD - Ion MELINTE

Deputat PSD - Ionel ARSENE

Deputat PSD - Ioan MUNTEANU

Deputat PSD - Vlad MARCOCI

Deputat PDL - Cătălin TEODORESCU

Deputat PSD - Ioan DÎRZU

Deputat PNL - George SCARLAT

Deputat PDL - Vasile ILIUȚĂ

Deputat PSD - Gavril MÎRZA

Deputat PP-DD - Maria DRAGOMIR

Deputat PSD - Vasile MOCANU

Deputat PSD - Ioan STAN

Deputat PNL - Marin ANTON

Deputat PNL - Dumitru Verginel GIREADĂ

Deputat UDMR - Atilla KELEMEN

Deputat PNL - Sorin TEJU

Deputat PSD - Alexandru Vlad COSMA

Deputat PP-DD - CONSTANTIN MOIȘII

Senator PNL - ȘTEFAN - LIVIU TOMOIȚĂ